Ф 03-69

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Криворізький фаховий коледж
Національного університету «Київський авіаційний інститут»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник начальника коледжу
з навчально-методичної роботи
_____ Галина ДАНИЛІНА
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)
«31» 03 2026 р.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

з навчальної дисципліни «Операційний менеджмент»
(назва навчальної дисципліни)
спеціальності 073 «Менеджмент»
(код та назва спеціальності)
освітнього ступеня бакалавр

Кривий Ріг
2026

Методичні вказівки до виконання самостійної роботи для здобувачів освіти денної форми навчання з навчальної дисципліни «Операційний менеджмент»,
(назва навчальної дисципліни)
складені на основі навчальної програми, затвердженої «31» 08 2026р.
та навчального плану НБ(П)-40/03.12-043/24,
затвердженого «30» 05 2024р.

Укладач: викладач, к.е.н., доцент, спеціаліст вищої категорії Паустовська Тамара Іванівна
(посада, наук..ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

Методичні вказівки до виконання самостійної роботи
обговорено на засіданні циклової комісії
менеджменту, логістики та транспортної інфраструктури
(повна назва циклової комісії)
Протокол № 13
від «26» 08 2026 р.
Голова циклової комісії
(підпис) Надія СМИРНОВА
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

ПОГОДЖЕНО
Завідувач
навчально-методичного кабінету
(підпис) Марина КОЛЬЧАК
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)
«27» 08 2026 р.

1 Пояснювальна записка

За даних умов господарювання великого поширення набуває систематизація не тільки виробничих, але й управлінських процесів, їх обслуговуючих. Дані процеси є взаємопідтримуючими і взаємовизначальними і від знання природи їх функціонування залежить ефективність управління всією організацію. Саме на вивчення особливостей взаємообумовленості і взаємозалежності виробничих і управлінських операцій спрямована навчальної дисципліни «Операційний менеджмент».

Метою вивчення навчальної дисципліни «Операційний менеджмент» є надання здобувачам вищої освіти комплексу знань щодо особливостей функціонування сучасного операційного менеджменту, а саме організації операційної системи підприємства і управління поточним функціонуванням операційної системи.

2 Загальні методичні вказівки

Самостійна роботи з навчальної дисципліни «Операційний менеджмент» спрямована на розширення знань здобувачів вищої освіти щодо формування і функціонування елементів системи операційного менеджменту підприємства.

Виконання вказаних у даних методичних вказівках завдань передбачає самостійне їх вивчення здобувачами вищої освіти, керуючись рекомендованими літературними джерелами.

3 Орієнтований тематичний план з тем, які винесені на самостійну роботу

№ розділу, теми	Назва розділу і теми	Кількість годин на самостійну роботу
1	2	3
7 семестр		
Розділ №1. «Операційна система організації та операційний менеджмент»		
1.1	Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту	12
1.2	Операційна стратегія	14
1.3	Операційна система організації	14
1.4	Операційна діяльність підприємства	14
	Всього за розділом 1	54
Всього за розділом №1		
Розділ №2. «Управління поточним функціонуванням операційної системи»		
2.1	Виробнича стратегія і конкурентоспроможність підприємства	10
2.2	Проектування операційного процесу підприємства. Управління проектами	10
2.3	Управління поточним функціонуванням операційної системи	10
2.4	Управління проектами	4
2.5	Управління якістю продукції та послуг	10
2.6	Управління продуктивністю операційної діяльності	6
Всього за розділом №2		50
Всього за 7 семестр		104
Всього за навчальною дисципліною		104

4 Методичні вказівки до самостійної роботи

РОЗДІЛ №1. «ОПЕРАЦІЙНА СИСТЕМА ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Тема №1.1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту (1-7)

Питання для самоконтролю:

1. У чому полягає сутність операційного менеджменту?
2. Розкрийте зв'язок управління операціями з іншими різновидами менеджменту.
3. Надайте характеристику цілей управління операціями.
4. Розкрийте сутність предмету та об’єкту операційного менеджменту.
5. Охарактеризуйте основні функції управління операціями.
6. Охарактеризуйте методи, які застосовуються для управління операціями.
7. Розкрийте особливості всіх етапів еволюції науки «Операційний менеджмент».
8. Розмежуйте сфери діяльності, цілі та завдання операційних менеджерів організацій і різних управлінських рішень?

Тема №1.2. Операційна стратегія

(1-7)

Питання для самоконтролю:

1. Розкрийте сутність поняття «виробнича стратегія підприємства».
2. Яка мета формування та вдосконалення виробничої стратегії?
3. Яке місце виробнича (операційна) стратегія займає в корпоративній стратегії?
4. Надайте визначення поняття «стратегія процесу».
5. Назвіть основні типи стратегій процесу та їх основні класифікаційні ознаки.
6. Що таке технологія?
7. Назвіть фактори, що впливають на вибір операційної стратегії.
8. Надайте визначення та характеристику типам виробництва.

Тема №1.3. Операційна система організації

(1-7)

Питання для самоконтролю:

1. Надайте визначення поняттю «система».
2. Назвіть та охарактеризуйте основні принципи функціонування системи.
3. Що таке операційна система?
4. Розкрийте зміст моделі «чорної шухляди».
5. Чим є «входи» і «виходи» операційної системи?
6. Назвіть та надайте характеристику елементам операційної системи підприємства.
7. З яких етапів складається життєвий цикл операційної системи? Надайте їм характеристику.
8. Назвіть та надайте характеристику моделям операційних систем у відповідності до можливості створення запасів.
9. Які моделі операційних систем виділяють, якщо не можливо створити запас, а споживач приймає участь в процесі надання пуслуги? Надайте їм характеристику.
10. Надайте характеристику одиничній операційній системі. В якій сфері її використовують?.
11. Які особливості серійних операційних систем? Де вони діють?
12. Чим є операційні системи масового виробництва? Які підприємства їх впроваджують?
13. Як функціонують операційні системи з безпосереднім виробництвом? В яких галузях економіки вони діють?

Тема №1.4. Операційна діяльність підприємства

(1-7)

Питання для самоконтролю:

1. Розкрийте предметний зміст операційних ресурсів організації як основи операційної діяльності.
2. Охарактеризуйте операційний процес: суть, структуру та принципи організування.
3. Як відбувається організація операційного процесу у часі? Чим є операційний цикл?
4. Назвіть та охарактеризуйте напрями зменшення тривалості операційного циклу.
5. Як відбувається розрахунок тривалості операційного циклу?
6. Для чого здійснюється організація виробничого процесу у часі?
7. За якими факторами диференціюють виробничі процеси?
8. За якими принципами здійснюється формування підрозділів підприємства у просторі?
9. Як здійснюється робота предметно-замнутої діяльниці?
10. Що таке ореаційний цикл?
11. Яка структура операційного циклу?
12. З якою метою використовується дослідження операцій у операційному менеджменті?
13. Які алгоритми використовуються в процесі управління операціями та операційними системами? Надайте їм характеристику.
14. Які операційні технології використовуються при організації операційного процесу? Яка їх сутність?

РОЗДІЛ №2. «УПРАВЛІННЯ ПОТОЧНИМ ФУНКЦІОНУВАННЯМ ОПЕРАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ»

Тема №2.1. Виробнича стратегія і конкурентоспроможність підприємства

(1-7)

Питання для самоконтролю:

1. Назвіть критерії, за якими виділяють підприємство як суб'єкт господарювання?
2. Надайте визначення поняттям «економічна система» і «виробнича система».
3. Які конкурентні сили виділяють згідно М. Портера?
4. Назвіть бар'єри для входу підприємства до нової галузі.
5. На базі яких характеристик здійснюється аналіз стратегій діючих підприємств?
6. Від чого залежить динаміка галузевої конкуренії?
7. Які типи поведінки характерні для підприємств на конкурентному ринку?
8. Назвіть напрями, за якими здійснюється вибір стратегічної групи підприємства.
9. Надайте визначення конкуренції як комплексної категорії.
10. Надайте характеристику показнику конкурентноспроможності підприємства.
11. Зазаначте, в якому випадку продукція підприємства вважається конкурентроспроможньою?
12. Від чого залежить можливість компанії конкурувати на визначеному ринку?
13. Охарактеризуйте комплексні конкурентні переваги підприємства.
14. Надайте характеристику конкуруючим силам.
15. Опишіть дві сторони конкуренції
16. Перелічте фактори, що роблять вплив на темп розвитку конкуренції між продавцями в галузі
17. Охарактеризуйте сучасні методи боротьби на полі конкуренції

Тема №2.2. Проектування операційного процесу підприємства. Управління проектами

(1-7)

Питання для самоконтролю:

1. Яка мета проектування операційних систем?
2. З яких етапів складається проектування операційних систем?

3. Які функції задіяні в процесі проектування операційних систем?
4. Надайте характеристику етапам процесу проектування товару.
5. Які характеристики відрізняють послуги від товарів?
6. Чим процес розробки послуг відрізняється від розробки продукції?
7. Надайте визначення поняттю «виробничі потужості».
8. Які переваги дають підприємству правильно обрані виробничі потужності?
9. Які недоліки у роботі підприємства викликають невірно обрані виробничі потужності?
10. Що таке оптимальний рівень завантаження виробничих потужностей?
11. Надайте характеристику факторам розташування підприємства.
12. Назвіть та надайте характеристику схемам розташування виробничого устаткування підприємства.
13. Яка мета планування сервісних приміщень?
14. Які фактори враховують при розробленні схеми розташування обладнання?
15. Що таке проектування робіт?
16. Назвіть та надайте характеристику видам норм праці.
17. Що таке система автоматизованого проектування?

Тема №2.3. Управління поточним функціонуванням операційної системи (1-7)

Питання для самоконтролю:

1. Яке основне завдання планування?
2. Назвіть види та особливості видів планування.
3. Що формує керуючу і керовану систему в процесі планування?
4. Які фази виділяють в оперативному керуванні?
5. Назвіть та розкрийте сутність видів оперативного планування виробництва.
6. Що таке диспетчеризація?
7. Який принцип функціонування виштовхувальної системи планування?
8. Як функціонує витягувальна система планування?
9. Що таке матеріально-технічне забезпечення (МТЗ)?
10. Які особливості транзитної та складської організації МТЗ?
11. Які функції виконує МТЗ?
12. Які напрями включає збутова діяльність?
13. Надайте характеристику видам систем управління запасами.
14. Надайте визначення поняттю «запаси».
15. Яка ціль створення запасів?
16. Які існують види запасів?
17. Що таке максимально бажаний запас, пороговий рівень запасів, поточний запас, гарантійний запас (страховий)?
18. Як розрахувати потребу в запасах?
19. Які фактори враховуються при виборі постачальника?
20. Які методи контролю якісті товарів можуть використовуватися?
21. Які функції виконують запаси?

Тема №2.4. Управління проектами (1-7)

Питання для самоконтролю:

1. Надайте визначення сутності поняття «проект».
2. Які характеристики відрізняють проектну діяльність від інших видів діяльності?
3. Яка ціль управління проектами?
4. Надайте характеристику стадіям управління проектами.

5. З яких етапів (стадій) складається життєвий цикл проекту? Надайте їм характеристику.
6. Яка сутність і особливості використання графіків Ганта?
7. Чим є система мережевого планування і управління?
8. Назвіть та розкрийте сутність методів планування та контролювання великомасштабних проектів.

Тема №2.5. Управління якістю продукції та послуг

(1-7)

Питання для самоконтролю:

1. Що таке якість продукції?
2. З якою метою відбувається поліпшення якості продукції?
3. Що таке абсолютний, відносний перспективний і оптимальний рівень якості.
4. Які етапи якості відображає ланцюжок якості?
5. Назвіть напрями витрат на забезпечення якості продукції.
6. Які можуть бути втрати через незадовільну якість продукції?
7. Яка якість є економічно оптимальною?
8. Назвіть та розкрийте зміст показників якості продукції.
9. Які виділяють методи оцінки якості продукції?
10. Яке призначення загального менеджменту якості (TQM)?
11. Назвіть інструменти контролю якості.
12. Що таке група якості?
13. Що таке стандартизація?
14. Надайте визначення поняттю «стандарт»?
15. Які нормативно-технічні документи регулюють процес стандартизації?
16. Назвіть цілі стандартизації.
17. Надайте визначення поняттю «сертифікат».
18. Які бувають види сертифікації?
19. Що таке реактивний та попереджувальний підхід до управління якістю?
20. Назвіть складові «семи інструментів» управління якістю.
21. Порівняйте ISO 9000 і TQM.
22. Розкритйе зміст видів контролю якості.
23. Який внесок зробили науковці у розвиток програм забезпечення якості?

Тема №2.6. Управління продуктивністю операційної діяльності

(1-7)

Питання для самоконтролю:

1. Надайте визначення поняттю «продуктивність».
2. Як розраховується продуктивність?
3. Які показники визначають продуктивність?
4. За яких умов відбувається підвищення продуктивності?
5. Які аспекти охоплює комплексний підхід до продуктивності?
6. Яка технологія управління продуктивністю виробничої системи?
7. Які етапи передбачає моделювання процесу управління продуктивністю?
8. Які особливості визначення продуктивності праці організації?
9. Які показники використовуються при визначенні загальної продуктивності організації?
10. Надайте визначення поняттю «менеджмент виробничої діяльності».
11. Яке призначення менеджменту виробничої діяльності?
12. Які конфлікти можуть виникати у виробничому менеджменті ?

5 Рекомендовані навчально-методичні матеріали

1. Балаш Л., Лисюк О., Саміло А., Ковальчук О. Операційний менеджмент: навчальний посібник. Частина 1. – Львів: Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, 2023 – 194 с.

2. Благун І.І., Зварич О.І., Колосок В.М. Операційний менеджмент: навчальний посібник у схемах і таблицях. Електронне видання. – Івано-Франківськ: Карпатський національний університет ім. В. Стефаника, 2025. – 229 с.

3. Грідін О.В. Операційний менеджмент: словник термінів і понять. – Харків: ДБТУ [б. в.], 2024. – 36 с.

4. Левицький В.В. Операційний менеджмент: конспект лекцій. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. – 110 с.

5. Піпа В.В., Майстренко А.А. Промислова логістика: конспект лекцій. – Київ: КНУБА, 2025. – 84 с.

6. Плахотнік О. Конспект лекцій з дисципліни «Виробничий менеджмент» для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня зі спеціальності 073 «Менеджмент» за освітньо-професійною програмою «Менеджмент». – Кам'янське: ДДТУ. 2023. – 99 с.

7. Ратушняк О.Г., Лялюк О.Г. Операційний менеджмент: навчальний посібник [Електронний ресурс] / [Видання 2-ге, доповнене і перероблене]. – Вінниця: ВНТУ, 2025. – 235 с.